

FIȘA DISCIPLINEI

An universitar 2024-2025

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Științe ale Educației
Departamentul	Departamentul de Specialitate cu Profil Psihopedagogic
Domeniul de studii	Științe ale Educației
Ciclul de studii	Nivel I (inițial) - 3 ani
Programul de studii	Program de formare psihopedagogică (FMȘB)

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	DIDACTICA SPECIALIZĂRII				
Titularul activităților de curs	Lector univ. dr. Aura HAPENCIUC				
Titularul activităților aplicative	Asist.univ.drd. Anca BOSANCU Asist. drd. Roxana CHITIALĂ				
Anul de studiu	II	Semestrul	4	Tipul de evaluare	Examen
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC – complementară				DS
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DI

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	4	Curs	2	Seminar	2	Laborator		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	56	Curs	28	Seminar	28	Laborator		Proiect	

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	20
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	25
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	20
II d) Tutoriat	
III Examinări	4
IV Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	65
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	5x25=125
Numărul de credite	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	
Competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului		calculator, videoprojector, suporturi electronice pentru unitatea de curs, prezentări PPT sau Prezi, materiale pentru aplicații, soft-uri educaționale, manuale, site-ul ME, etc • organizare frontala • resurse materiale: videoprojector, conexiune internet, mijloace multimedia
Desfășurare aplicații	Seminar	organizare pe grupe de studenți • resurse materiale: rețea, stații de lucru, videoprojector, tabla inteligentă, conexiune internet, mijloace multimedia
	Laborator	
	Proiect	

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CP1- Utilizarea eficientă a terminologiei de specialitate în analiza și gestionarea practică a situațiilor didactice</p> <p>CP2- Proiectarea, organizarea, desfășurarea și evaluarea activităților didactice în acord cu rețerele Curriculumului Național</p> <p>CP3- Valorificarea metodologiei didactice centrate pe subiectul învățării în practica educativă</p>
Competențe transversale	CT4- Raportarea responsabilă la valorile și normele de etică și deontologie corespunzătoare profesiei didactice

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Exersarea unei abordări curriculare a demersului didactic la biologie, specifică perioadei postmoderne
	<p>-să exemplifice modalități de gestionare a relațiilor cu actorii implicați în procesul instructiv-educativ;</p> <p>-să conceapă secvențe de proiectare, implementare, evaluare în activități didactice formale și nonformale de biologie;</p> <p>-să analizeze informații cu ajutorul ICT;</p> <p>-să aprecieze valoarea unor experimente.</p>

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Relația psihologie – pedagogie – didactică generală – didactică specialității. Obiectul disciplinei <i>Didactica biologiei, Didactica chimiei</i> Obiective generale ale studierii biologiei în școala generală și în liceu.	2	prelegerea, rețeaua conceptelor (varianța mind-map), problematizarea	
Profesorul de biologie – un posibil model	2	brainstorming, reflecția, autorefecția	
Principiile didactice aplicate la biologie	2	expunerea, focus-grup	Bibliografie: Komensky, Jan Amos, <i>Didactica Magna</i> ;
Proiectarea activităților didactice: a) Conceptul de curriculum; b) Aria curriculară Matematică și științe ale naturii; c) Structura programei școlare pentru învățământul obligatoriu.	2	demonstrația, problematizarea	Bibliografie: Programele școlare de gimnaziu (2017) și de liceu (2009)
Manualul de biologie, ghidurile metodologice, auxiliarele didactice, revistele	2	expunerea, problematizarea, tehnica co-op	Bibliografie: Manuale digitale și în format clasic, ghidurile metodologice,

			auxiliarele didactice, revistele
Lecția –formă fundamentală de organizare a activității didactice. Tipuri de lecții la biologie, chimie	2	prelegerea, exercițiul, controversa creativă	Bibliografie: Cristea, Sorin, <i>Formele de organizare a instruirii / procesului de învățământ</i>
Planificarea calendaristică, proiectul de unitate de învățare, proiectul de lecție Finalități	2	conversația euristică dezbateră	Evaluare: Prezentarea proiectelor <i>Simularea diverselor tipuri de lecții</i> Bibliografie: *** <i>Ghid metodologic. Aria curriculară Matematică și științe ale naturii</i>
Lecția de biologie, de chimie Procesul formării noțiunilor. Abordarea noțiunilor de biologie conform principiului concentric al predării-învățării; Strategii de învățare și aplicare în contexte noi a noțiunilor (parcursuri inductive, deductive, analogice etc.); Strategii de învățare și de aplicare în contexte noi a noțiunilor.	2	predarea reciprocă dezbateră analiza	
Metode si procedee folosite în studierea biologiei, chimiei în școală.	2	studiul de caz, problematizarea	
Aspecte teoretice și practice privind evaluarea la disciplina biologie, chimie. Strategii de evaluare (inițială, formativă, sumativă) folosite la biologie; Tipuri de itemi (obiectivi, semiobiectivi, subiectivi) adecvați celor trei domenii ale disciplinei; Metode tradiționale și metode alternative de evaluare (proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigația, observarea sistematică a comportamentului elevilor) care se pot aplica la disciplina biologie.	2	prelegerea analiza, scrierea liberă	
Evaluarea alternativă - aplicații practice	2	expunerea, problematizarea, tehnica brainwriting	
Proiectarea unui curriculum la decizia școlii. Realizarea unei planificări pentru disciplina Educație pentru Sănătate	2	dialogul conversația euristică	
Forme de organizare a învățării în afara spațiului școlar. Excursia, cercuri, reviste școlare.	2	expunerea, proiectul	Bibliografie: *** <i>Ghid de evaluare - Biologie</i>
Analiza activității desfășurate la didactica predării biologiei	2	dialogul conversația euristică	Evaluare: Prezentarea portofoliilor
Bibliografie			
Albulescu, Ion, Catalano, Horațiu, E-Didactica. Procesul de instruire în mediul online, Editura Didactică Publishing House, București, 2021; Barnea, A., Pop, I., Moldovan, A., 1998. <i>Predarea biologiei în învățământul gimnazial.</i> Ed. Did. și Ped., București. Beadle, Phil., 2010. <i>How to teach.</i> Ed. Crown House Publishing, UK. Cerghit, I., 2006. Metode de învățământ. Ed. a 4-a, revăzută și adăugită. Ed. Polirom Iași. Ciobanu, M., 2008. <i>Didactica științelor biologice.</i> Ed Did si Ped, Bucuresti. Costică, N., 2012. <i>Dezvoltarea curriculumului programului de formare continuă.</i> Didactica biologiei – suport de curs. Cristea, Sorin, <i>Concepte fundamentale în pedagogie</i> , Editura Didactică Publishing House, București, 2016-2020; Cristea, Sorin, <i>Dicționar enciclopedic de pedagogie</i> , Editura Didactică Publishing House, București, 2015; Cristea, Sorin, <i>Pedagogie. Hărți conceptuale</i> , Editura Didactică Publishing House, București, 2022; Cucoș, C., 2002. <i>Pedagogie.</i> Ed. Polirom, Iași. Glava, C., <i>Formarea competențelor didactice prin intermediul e-learning. Modele teoretice și aplicative.</i> Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2009;			

Flueraș, Vasile, *Gândirea laterală și scrisul creativ*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2008;
 Frumos, Florin-Vasile, *Didactica-fundamente și dezvoltari cognitive*, Editura Polirom, Iasi, 2008;
 Ionescu, M., *Demersuri creative în predare și învățare*, Ed. PUC, Cluj-Napoca; 2000;
Jelea, S.G., 2010. *Introducere în studiul didacticii biologiei*. Ed. Universității de Nord, Baia Mare.
Jelea S.G., Jelea C.O., 2014. *Evaluarea centrată pe competențe în învățământul superior*. Buletin Științific, seria A, Fascicula Filologie, vol. XXIII/ 2014, p. 499-502, ISSN 1583-1264, indexat BDI CEEOL.
 Komensky, Jan Amos, *Didactica Magna*, Editura Didactică și Pedagogică București, 1970;
Lazăr, V., Nicolae, Mariana, 2007. *Lecția-formă de bază a organizării procesului de predare-învățare-evaluare la disciplina biologie*. Ed. Arves, Colecția Științele Educației.
Marzano, R. J., 2015. *Arta și știința predării: un cadru cuprinzător pentru o instruire eficientă* / Robert J. Marzano ; trad. din eng. de Nadina Vișan. Ed. Trei, București.
Mihail, A., Strinu, Z., Logofățul, L., 1997. *Ghidul profesorului*. Ed. All Educațional, București
 Manolescu, Marin, *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Universitară, București, 2010;
 Michalko, M., *Secretele creativității. Fii genial!*, Editura Amaltea, București, 2008;
 Mocan, R., *E-learning. Introducere și perspective sociologice*, Risoprint, Cluj-Napoca, 2007;
 Radu, Ion T., Ezechil, Liliana, *Didactica. Teoria instruirii*, Editura Paralela 45, Pitești, 2009;
 Stanciu, Mihai, *Didactica postmodernă. Fundamente teoretice*, Editura Universității Suceava, 2003;
 *** Standarde profesionale pentru profesia didactică, MEC, Coordonator Lucia Gliga, București, 2002;
 Stoica Adrian (coord.), *Evaluarea curentă și examenele*, Editura Prognosis, București, 2001;
PROGRAME ȘI MANUALE:
 *** *Programa pentru disciplina Biologie, Concursul pentru ocuparea posturilor didactice/catedrelor declarate vacante/rezervat în învățământul preuniversitar*, Anexa 2 la OMECTS nr. 5620/11.11.2010;
Curriculum Național. Programe școlare pentru clasele a V-a – a XII-a (în vigoare);
 Manualele alternative de la cel puțin 3 edituri.
GHIDURI:
 ****Ghid metodologic pentru aplicarea programelor de biologie. Învățământ primar și gimnazial*, M.E.C., C.N.C., Editura Aramis Print, București, 2002;
 ****Ghid metodologic. Aria curriculară Matematică și științe ale naturii – liceu*, M.E.C., C.N.C, Ed. Aramis Print s.r.l., București, 2002;
 ****Ghid de evaluare - Biologie*, Serviciul Național de Evaluare și Examinare din cadrul Ministerului Educației și Cercetării, București, Editura Aramis, București, 2001;
Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a în anul școlar 2021-2022. Biologie, chimie, ME, CNPEE, București, 2021
Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a X-a în anul școlar 2022-2023., Biologie, chimie, ME, CNPEE, București, 2022
Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a XI-a în anul școlar 2023-2024. Biologie, chimie, ME, CNPEE, București, 2023
Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a XII-a în anul școlar 2024-2025. Biologie, chimie, ME, CNPEE, București, 2024
REVISTE:
SITOGRAFIE
<https://rocnee.eu/>

Bibliografie minimală

Cristea, Sorin, *Dicționar enciclopedic de pedagogie*, Editura Didactică Publishing House, București, 2015;
Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a în anul școlar 2021-2022. Biologie, chimie, ME, CNPEE, București, 2021
Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a X-a în anul școlar 2022-2023., Biologie, chimie, ME, CNPEE, București, 2022
Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a XI-a în anul școlar 2023-2024. Biologie, chimie, ME, CNPEE, București, 2023
Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a XII-a în anul școlar 2024-2025. Biologie, chimie, ME, CNPEE, București, 2024

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Documentele profesorului	2	dezbateri, studiul de caz	
Lecția de biologie – definiție, caracterizare <i>Lecție tradițională și lecția modernă</i> Criterii de analiză și evaluarea lecției	2	jocul de rol, tehnica gândeste/lucrează în pereche/spune grupului mare	Bibliografie: Cristea, Sorin, <i>Formele de organizare a instruirii / procesului de învățământ</i>

Proiectarea si desfășurarea activităților didactice	2	studiul de caz, tehnica jurnalul cu dublă intrare	
Experimente și demonstrații la lecțiile de biologie, chimie <i>Utilizarea machetelor, mulajelor, colecțiilor de material biologie etc. la lecțiile de biologie</i> <i>Experimente didactice la biologie, chimie: exemple, studii de caz</i>	2	brainstorming investigația comună	
Forme de organizare și coordonare a elevilor la activitățile didactice specifice biologiei <i>Organizarea individuală, frontală, pe grupe: caracteristici, avantaje, dezavantaje. Tehnici de organizare și coordonare</i>	2	dezbateră, studiul de caz	
Modele de structurare a lecției de biologie, chimie Modelul <i>Evocare - Realizarea sensului - Reflecție</i> Modelul <i>Știu - Vreau să știu - Am învățat</i> Modelul <i>învățării secvențiale a cunoștințelor</i> Analiza etapelor proiectării, realizării și evaluării lecției după diferite modele structurale	2	jocul de rol, tehnica lucrarea de un minut	
Forme de activități în afara clasei. Cercul de biologie	2	studiul de caz, tehnica ziarului	Evaluare: Prezentarea proiectelor <i>Simularea diverselor tipuri de lecții</i>
Forme de activități în afara clasei <i>Excursia didactică, vizita didactică, sesiuni de comunicări științifice și referate. Concursurile și examenenele</i>	2	Brainstorming, discuție în perechi	
Activități extracurriculare Educație ecologică și educație pentru sănătate. Realizarea unui proiect	2	dezbateră, studiul de caz	
Metode folosite în predare-învățarea biologiei, chimiei	2	jocul de rol, interviul în trei pași	Bibliografie: Cerghit, Ioan – <i>Metode de învățământ</i> Cristea, Sorin, <i>Metodologia instruirii în cadrul procesului de învățământ.</i>
Mijloace de învățământ folosite în predarea-învățarea biologiei, chimiei	2	studiul de caz	
Probleme actuale privind evaluarea. Analiza și rezolvarea subiectelor de la concursul de titularizare	2	dezbateră, explicația	
Dimensiuni aplicative fundamentale la nivelul procesului instructiv educativ – simularea unor lecții de biologie, chimie	2	Simularea, tehnica plusurilor și minusurilor	
Seminar evaluativ	2	Exercițiul cu ajutorul aplicațiilor: Padlet, Coggle	Evaluare: Prezentarea portofoliilor
Bibliografie			
Ciobanu, M., 2008. Didactica științelor biologice. Ed Did si Ped, Bucuresti. Cristea, Sorin, <i>Dicționar enciclopedic de pedagogie</i> , Editura Didactică Publishing House, București, 2015; Cristea, Sorin, <i>Concepte fundamentale în pedagogie</i> , Editura Didactică Publishing House, București, 2016-2020:			

Curriculum Național. Programe școlare pentru clasele a V-a – a XII-a (în vigoare);
Cucoș, C., 2002. *Pedagogie*. Ed. Polirom, Iași.
Jelea, S.G., 2010. *Introducere în studiul didacticii biologiei*. Ed. Universității de Nord, Baia Mare.
Jelea S.G., Jelea C.O., 2014. *Evaluarea centrată pe competențe în învățământul superior*. Buletin Stiintific, seria A, Fascicula Filologie, vol. XXIII/ 2014, p. 499-502, ISSN 1583-1264, indexat BDI CEEOL.
Marzano, R. J., 2015. *Arta și știința predării: un cadru cuprinzător pentru o instruire eficientă* / Robert J. Marzano ; trad. din eng. de Nadina Vișan. Ed. Trei, București.
 Manualele alternative de la cel puțin 3 edituri.

Bibliografie minimală

Cristea, Sorin, *Concepte fundamentale în pedagogie*, Editura Didactică Publishing House, București, 2016-2020:
 Curriculum Național. Programe școlare pentru clasele a V-a – a XII-a (în vigoare);
 ****Ghid de evaluare - Biologie*, Serviciul Național de Evaluare și Examinare din cadrul Ministerului Educației și Cercetării, București, Editura Aramis, București, 2001.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

În vederea coroborării conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, s-a realizat coordonarea cu alte programe similare din cadrul altor instituții de învățământ superior, mai ales cu cele ale cadrelor didactice din programul *Calitate, inovare, comunicare în sistemul de formare continuă a didacticienilor din învățământul superior* POSDRU/87/1.3/S/63709, 2013 și cu cele din programul POCU 121030, 2020.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	-Valorificarea corectă a limbajului de specialitate în analiza conceptelor fundamentale ale disciplinei biologie; - Personalizarea proiectării didactice la biologie.	Probă scrisă de evaluare (test grilă)	50%
Seminar	Probe de evaluare formative care să reflecte: - Capacitatea de a analiza curricula de biologie; - Capacitatea de a evalua proiectele proprii sau susținute de alții; - Calitatea științifică și originalitatea temelor realizate. a. intervențiile/implicarea activă a studenților pe parcursul activitatilor de seminar; b. prezentarea unei teme de seminar individual sau în echipe ; c. întocmirea unui portofoliu didactic care va cuprinde: un proiect didactic pentru o lecție sau pentru o activitate extracurriculară, anexe cu exerciții, test docimologic pentru activitatea proiectată, fișarea unui articol, unei cărți de specialitate.	Observarea sistematică a activității și comportamentului studenților Conversația de verificare Proiectul Portofoliul Autoevaluarea	50%
Laborator			
Proiect			

10.1 Standard minim de performanță evaluare la curs

- capacitatea de a opera minimal cu terminologia specifică didacticii specialității;
- aplicarea unor concepte specifice disciplinei în contexte didactice concrete;

- parcurgerea secvențială a bibliografiei minimale.

10.2 Standard minim de performanță evaluare la activitatea aplicativă

- dezvoltarea creativă a unor proiecte și configurarea unui stil didactic personalizat;

- capacitatea de a realiza planificări, proiectări de unități de învățare, proiecte de lecție, teste docimologice și de a le susține în fața colegilor.

- abilități referitoare la produsele curriculare.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
19.09.2024	Lector univ. dr. Aura HAPENCIUC	Asist. univ. drd. Anca BOSANCU Asist. drd. Roxana CHITIALĂ

Data avizării	Semnătura responsabil de program
20.09.2024	Lector dr. Elena BUJOREAN

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
20.09.2024	Conf. univ. dr. Nadia-Laura SERDENCIUC

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
27.09.2024	Conf. univ. dr. Aurora-Adina COLOMEISCHI